

Йосип Маковей

Василь Сімович

Експортується з Вікіджерел в 9 травня 2024 р.

Йосип Маковей

Василь Сімович

Ця робота є суцільним текстом, будь ласка за можливістю з'єднайте її з [Індексом](#).

Йосип Маковей

Йосип Маковей – письменник дуже різноманітний. Писав він і поезії, й оповідання, й нариси, й повісти, й фейлетони, й повістки для молоді й селян, публіцистичні статті, історично-літературні нариси, життєписи літературних діячів, наукові праці й т. д. З нагоди сорокліття його письменницької праці, що саме припадала на рік перед смертю Маковея (1924), виготовили були список його праць, та один журнал не помістив його зі страху, що список надто великий...

Почав писати Маковей іще молодим хлопцем, у гімназії (1884.р.), і цікаво – знавці літератури прийняли його вірші (Маковей почав свою літературну діяльність – віршами) дуже прихильно, як прихильно прийняла була критика перші вірші Самійленкові. Це прикметне для обох цих наших поетів: коли вони почали писати, то якось відразу вже виступили добрими, дозрілими письменниками, й як порівняти їх твори з ранніх літ із пізнішими, то неначе не видно в них розвитку...

Вже перші Маковееві вірші виявляють ті шляхи, якими пішов він у своїй літературній діяльності: Маковей – це сатирик і чистий лірик, при чому бувають такі твори в нього, де переплутується чисте почуття, сердешність із насміхом, а то й глумом. А щодо насміху, то тут Маковей і різнився від Самійленка. Бо Самійленкова сатира – легка, неколюча. Маковей у своїх творах доходить не раз до великого насміху, глуму, а то й бичування. Це видно передусім із його нарисів із життя інтелігенції, де він підмічує хиби, налиги, всякі недостатки характеру, неуцтво, поверховність, чванливість, кпить собі з усіх цих відемних прикмет («Наші знакомі», «Ревун» і т. д.). Але ж Маковей уміє сміятися так, як і Самійленко. Цей легкий, неколючий сміх пробивається в оповіданнях Маковея з життя міщан та тих інтелігентів, що наперед не висуваються, тих добрих, щирих робітників, які тим тільки й живуть, що іншим помагають та тішаються щастям інших (н. пр., оповідання «Вуйко Дорко»). Так і видно, що Маковей любить тих своїх міщан, що хоч мають багато смішності у житті, але ж пнуться до світла, а в душі зберегли так багато доброти та щирости.

На своєму віку Маковей бачив багато недочетів у нашому національному житті, і з такими недочетами він боровся чи своїми сатиричними віршами й

оповіданнями, чи фейлетонами («Світло і тіні», «З життя»). На жаль, ці фейлетони, порозкидані по всяких часописах і журналах, недоступні для сучасного читача. А шкода. Бо ж багато з них і досі не втратило свого значіння. Ті наші хиби не викорінені й досі...

Але ж для бідних людей, для справжніх народніх робітників, для справжньої краси Маковей має чуле серце, і цьому почуттю дає він вислів у багатьох віршах, які є перлинами нашої ліричної (чутливої) поезії. Це видно і з його двох великих повістей («Залісся», «Ярошенко»). Ці повісті й досі дуже радо читає наша молодь. Маковей залишив багато літературно-наукових нарисів про твори деяких кращих українських письменників, зладив великі життєписні праці про буковинських поетів (Федькович, брати Воробкевичі), а кілька талановитих письменників він повідшукував, будучи довголітнім редактором різних українських журналів і часописів! Повідшукував – бо перший звернув був увагу на вартість їх творів.

В р. 1897. почав виходити повний збір творів Маковея, та на одному Томі видання закінчилося. Пізніше різними збірками виходили його оповідання й поезії (яких 6-7 збірок), але ж до повного видання цим збіркам далеко. Як добре було б, як би з нагоди десятиліття смерті поета, подумав хто про збірне видання Маковеевих творів. Воно обняло б до 20, а то й більше томів...

Нарешті декілька слів про життя поетове. Народився він 10. серпня 1867. р. в Яворові, скінчив українську гімназію й університет у Львові, пізніш був до 1898. р. співробітником і редактором різних українських журналів і газет («Зоря», «Народня Часопись», «Руслан», «Діло», «Буковина», «Літературно-Науковий Вістник» і т. д.) у Галичині й на Буковині, потім учителював ув учительській семінарії в Чернівцях та Львові й закінчив своє життя (21. VIII. 1925.) директором у Заліщиках. Там він і спочивав. Після Маковея залишилася поважна письменницька спадщина, велике й дуже цікаве листування, сила всяких літературних матеріалів – всього цього дуже гарно впорядкованого й утриманого береже як ока в голові дружина покійного Поета в Бережанах. Зберігає вона всі ці скарби для бібліотеки Наукового Товариства імени Шевченка у Львові... Коли вони там найдуться, дослідники історії нашої культури найдуть там дуже багато цікавого.

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](https://wikisource.org)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- MaryankoD
- Oleandr
- Balakun
- Lydiakim917

-
1. [↑https://wikisource.org](https://wikisource.org)
 2. [↑https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)
 3. [↑https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
 4. [↑https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)